

Профорієнтаційна робота соціального педагога

Професійна діяльність соціального педагога загальноосвітнього навчального закладу обумовлює допомогу учням у професійному самовизначенні. При цьому специфіка роботи визначає можливість і необхідність організації спільної роботи фахівців різних професійних галузей, а саме: медиків, психологів, фахівців центрів зайнятості населення й інших

Так, за допомогою медиків можливі організація просвітницьких заходів і попередні висновки про професійну придатність майбутніх фахівців. Допомога психологів припускає проведення діагностичних і просвітницьких заходів у даному напрямі. Фахівці центрів зайнятості населення можуть допомогти в наданні інформації про ринок праці на даний момент.

В ідеалі організація такого тісного цілеспрямованого співробітництва повинна бути попередньо спланованою й мати не разовий, а систематичний характер. Цього можна досягти, ініціювавши попереднє планування спільної роботи та підписання угод про здійснення подібних просвітницьких, діагностичних та інших заходів між керівниками підприємств, організацій (наприклад, міським центром зайнятості й загальноосвітнім навчальним закладом або управлінням чи відділом освіти).

Методи діагностики:

- Опитування, анкетування, інтерв'ю.
- Спостереження.
- Тести.

Практичні психологи, соціальні педагоги проводять у школах профорієнтаційні гри, тренінги (у рамках яких проводяться діагностичні заходи).

Діагностичні методики, які використовуються практичними психологами та соціальними педагогами в рамках профорієнтаційної роботи:

- «Карта інтересів» (за Клімовим);
- Тест професійних інтересів (за Голландом);
- ДДО;
- КІС;
- Тести Айзенка, Леонгарда, Люшера, Лірі, Личко, Шмишека, Спілберга для вивчення особистісних особливостей (та їх проявів) учнів;
- «Малюнок людини з геометричних фігур»;
- «Схильність до виконавської або творчої праці»;
- «Здатності школяра» (за Петрушиним).

Досить часто фахівці соціально-психологічної служби використовують актуалізуючі методики («За і проти», за Тряжніковою) та ін.

У рамках профорієнтаційного напрямку не можна не відзначити важливість консультативної роботи (її індивідуальної та групової форм). У ході консультацій необхідно давати учням інформацію про необхідність максимально серйозно підходити до питання про вибір професій, про можливості проходження діагностичних заходів, про необхідність співвідносити свої потенційні й наявні можливості з вимогами до визначених професій (складання психограм, професіограм тощо), про те, в яких навчальних закладах можна продовжити навчання, одержати професійну підготовку (пропонуючи подібну інформацію, варто звертати увагу учнів на необхідність (або відсутність такої) оплачувати навчання, в якому обов'язі буде стягуватись оплата, які умови вступу тощо).

Очевидно, що не тільки соціальний педагог працює в даному напрямі. Питаннями професійного вибору займаються психологи, класні керівники. Принципово важливим є питання про конструктивну взаємодію фахівців, які працюють у різних професійних напрямках усередині школи (не дивлячись на те, що кожний має свою професійну специфіку). Такої взаємодії можна досягти за допомогою організації та підготовки спільних заходів. Зрозуміло, що в ході творчого процесу підготовки активізуються наявні знання фахівців і виявляється пошукова активність усіх учасників (для одержання нової інформації, що впливає на якість проведення профорієнтаційних заходів).

Форми проведення спільної роботи:

- наради;
- семінари;
- «круглі столи»;
- ділові ігри;
- тренінги;
- конференції.